

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

**«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ЕТИКИ»**

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>7</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Ромаш Іван Романович, кандидат медичних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: iromashr@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 7 семестру на 4-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізити:

- Методи дослідження в психології — дисципліна, що формує знання про принципи організації та проведення психологічних досліджень, вибір адекватних методів та критичний аналіз отриманих даних.
- Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням) — курс, спрямований на опанування цифрових інструментів та технологій для ефективної професійної діяльності й наукових досліджень.
- Нормативно-правове забезпечення психологічної діяльності — дисципліна, що розкриває правові основи та регулятивні механізми здійснення психологічної практики в Україні.
- Правознавство — курс, який забезпечує базові знання про систему права, його галузі та принципи застосування у професійній і суспільній діяльності.
- Етика, естетика — дисципліна, що формує уявлення про моральні та естетичні цінності, їхній вплив на світогляд і професійну культуру особистості.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Переддипломна практика — завершальний етап професійної підготовки, що інтегрує теоретичні знання та практичні навички у реальних умовах роботи психолога.
- Кваліфікаційна робота — самостійне науково-практичне дослідження студента, спрямоване на демонстрацію сформованих компетентностей та здатності застосовувати психологічні знання у вирішенні професійних завдань.

- Кваліфікаційний іспит — підсумкова форма контролю, що перевіряє рівень засвоєння теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для отримання професійної кваліфікації.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про принципи чесності, відповідальності та етичної поведінки у навчальній і науковій діяльності. Вона охоплює теоретичні засади академічної доброчесності, правові та нормативні документи, що регулюють освітній процес, а також практичні аспекти запобігання плагіату, фальсифікації та інших порушень.

Особлива увага приділяється розвитку критичного мислення, рефлексії та професійної культури дослідника, що забезпечує якість і достовірність результатів наукової роботи. Дисципліна також розкриває етичні норми проведення психологічних і соціальних досліджень, формує навички відповідальної наукової комунікації та аргументованої дискусії, сприяє інтеграції студентів у світову академічну спільноту. Вивчення курсу забезпечує знання правових основ академічної доброчесності, уміння застосовувати етичні норми у дослідницькій діяльності, навички запобігання порушенням та здатність до професійної комунікації, що є необхідними для формування високого рівня академічної культури та відповідальності майбутніх психологів і дослідників.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Призначення навчальної дисципліни «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» полягає у забезпеченні здобувачів вищої освіти знаннями та практичними навичками, необхідними для дотримання принципів чесності, відповідальності й етичної поведінки у навчальній та науковій діяльності. Дисципліна створює підґрунтя для формування академічної культури, що включає повагу до інтелектуальної власності, запобігання плагіату, фальсифікації та інших порушень, а також розвиток критичного мислення та рефлексії. Вона призначена для виховання професійної етики майбутніх психологів і дослідників, формування навичок відповідальної наукової комунікації та аргументованої дискусії, а також інтеграції студентів у світову академічну спільноту. Таким чином, дисципліна виконує роль базового курсу, що забезпечує якість освітнього процесу, підвищує рівень довіри до результатів наукової роботи та сприяє становленню особистості як компетентного й етично відповідального фахівця.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» є формування у здобувачів вищої освіти систему знань і практичних навичок дотримання принципів академічної доброчесності та дослідницької етики, забезпечити розуміння стандартів чесності, відповідальності й професійної етики у навчальній та науковій діяльності.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати у сфері психотерапії:

- Ознайомлення з нормативною базою — вивчення законодавчих та міжнародних документів щодо академічної доброчесності.
- Формування етичних принципів — розкриття сутності чесності, прозорості, відповідальності та поваги до інтелектуальної власності.
- Запобігання порушенням — розвиток навичок уникнення плагіату, фальсифікації та фабрикації даних.
- Опанування дослідницької етики — ознайомлення з етичними нормами проведення психологічних і соціальних досліджень.
- Розвиток критичного мислення — формування здатності до рефлексії щодо власної наукової діяльності.
- Формування професійної культури — виховання відповідальності та етичної позиції майбутніх психологів і дослідників.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» здобувач вищої освіти повинен Знати:

- основні принципи та поняття академічної доброчесності;
- нормативно-правові акти України та міжнародні документи, що регулюють освітню та наукову діяльність;
- етичні норми проведення психологічних і соціальних досліджень;
- типові порушення академічної доброчесності та їхні наслідки;
- правила цитування, оформлення наукових робіт і використання джерел;
- основи професійної культури дослідника, критичного мислення та рефлексії.

Уміти:

- застосовувати принципи академічної доброчесності у навчальній та науковій діяльності;
- правильно оформлювати посилання та уникати плагіату;
- здійснювати аналіз і оцінку достовірності наукових даних;
- дотримуватися етичних норм у роботі з респондентами та колегами;
- організовувати дослідницький процес відповідно до вимог доброчесності;
- формулювати аргументовані висновки та вести професійну дискусію;
- використовувати навички критичного мислення для самокорекції та підвищення якості власних досліджень.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи академічної доброчесності та дослідницької етики» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи академічної доброчесності

Тема 1. Поняття та принципи академічної доброчесності

Академічна доброчесність визначається як система цінностей і норм, що забезпечує чесність, прозорість та відповідальність у навчальній і науковій діяльності. Основними її принципами є повага до інтелектуальної власності, уникнення плагіату, достовірність результатів та об'єктивність оцінювання. Дотримання цих принципів формує довіру між учасниками освітнього процесу та сприяє розвитку професійної культури.

Тема 2. Нормативно-правова база академічної доброчесності

Нормативно-правове забезпечення академічної доброчесності включає закони України, міжнародні документи та внутрішні положення закладів освіти. Вони регламентують правила цитування, порядок перевірки робіт на плагіат та відповідальність за порушення. Знання правових основ дозволяє студентам і викладачам діяти в межах законодавства та уникати конфліктних ситуацій.

Тема 3. Етичні засади наукової діяльності

Етика наукової діяльності охоплює моральні норми, що регулюють поведінку дослідника під час планування, проведення та публікації результатів. Вона передбачає чесність у зборі даних, прозорість методів та повагу до учасників дослідження. Дотримання етичних засад забезпечує якість науки та її позитивний вплив на суспільство.

Тема 4. Проблеми порушення академічної доброчесності

Порушення академічної доброчесності проявляються у вигляді плагіату, фабрикації даних, списування чи необ'єктивного оцінювання. Такі дії підривають авторитет науки та знижують якість освіти. Аналіз причин порушень дозволяє розробити ефективні механізми їхнього попередження та формувати культуру відповідальності.

Тема 5. Формування професійної культури дослідника

Професійна культура дослідника включає етичні норми, комунікативні навички та здатність до критичного мислення. Вона формується через практику дотримання академічної доброчесності та постійне самовдосконалення. Така культура забезпечує високий рівень довіри до результатів наукової роботи та сприяє розвитку наукової спільноти.

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти дослідницької етики та комунікації

Тема 6. Запобігання академічному плагіату

Запобігання плагіату передбачає правильне використання джерел, коректне цитування та розвиток навичок академічного письма. Використання програм перевірки текстів допомагає контролювати якість робіт. Формування усвідомленого ставлення до інтелектуальної власності є ключовим чинником у боротьбі з порушеннями.

Тема 7. Етика психологічних та соціальних досліджень

Етика досліджень у психології та соціальних науках передбачає добровільну участь респондентів, конфіденційність та захист їхніх прав. Важливим є уникнення маніпуляцій та забезпечення достовірності результатів. Дотримання цих норм гарантує гуманність і професіоналізм дослідницької діяльності.

Тема 8. Критичне мислення та рефлексія у науковій діяльності

Критичне мислення дозволяє аналізувати інформацію, виявляти помилки та приймати обґрунтовані рішення. Рефлексія сприяє усвідомленню власних дій та їхнього впливу на результати дослідження. Разом вони формують здатність до самокорекції та підвищують якість наукової роботи.

Тема 9. Комунікативні стратегії у науковій спільноті

Наукова комунікація включає публікації, виступи на конференціях та дискусії в професійних середовищах. Ефективні стратегії передбачають чіткість викладу, аргументованість та повагу до опонентів. Володіння такими навичками сприяє інтеграції дослідника у світову наукову спільноту.

Тема 10. Практичні рекомендації щодо дотримання академічної доброчесності

Практичні рекомендації охоплюють правила оформлення робіт, використання джерел та організацію дослідницького процесу. Вони допомагають студентам і викладачам уникати порушень та підтримувати високий рівень академічної культури. Виконання цих рекомендацій забезпечує якість освітнього процесу.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	у тому числі			
	усього	лекц	практ	с.р
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи академічної доброчесності				
1. Поняття та принципи академічної доброчесності	10	2	2	6
2. Нормативно-правова база академічної доброчесності	9	2	1	6
3. Етичні засади наукової діяльності	9	2	1	6
4. Проблеми порушення академічної доброчесності	10	2	2	6
5. Формування професійної культури дослідника	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Практичні аспекти дослідницької етики та комунікації				
6. Запобігання академічному плагіату	9	2	2	5
7. Етика психологічних та соціальних досліджень	8	2	1	5

8. Критичне мислення та рефлексія у науковій діяльності	8	2	1	5
9. Комунікативні стратегії у науковій спільноті	9	2	2	5
10. Практичні рекомендації щодо дотримання академічної доброчесності	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття: Академічна доброчесність як цінність - Охарактеризуйте сутність поняття «академічна доброчесність». - Назвіть основні принципи доброчесності у навчанні та науці. - Зазначте, які наслідки має порушення доброчесності. - Опишіть роль довіри у формуванні академічної культури. - Розкрийте значення доброчесності для професійного розвитку.	6
2	Самостійне заняття: Правові основи академічної доброчесності - Перелічте закони України, що регулюють академічну доброчесність. - Охарактеризуйте міжнародні документи у сфері освіти та науки. - Зазначте відмінності між внутрішніми положеннями університетів і державними нормами. - Опишіть санкції за порушення доброчесності. - Сформулюйте приклади практичного застосування правових норм.	6
3	Самостійне заняття: Етичні норми наукової діяльності - Охарактеризуйте моральні принципи поведінки дослідника. - Назвіть способи забезпечення чесності у зборі даних. - Зазначте значення прозорості методів дослідження. - Опишіть роль етики у публікації результатів. - Розкрийте вплив етичних норм на довіру до науки.	6
4	Самостійне заняття: Типові порушення академічної доброчесності - Перелічте найпоширеніші види порушень у студентських роботах. - Охарактеризуйте небезпеку фабрикації та фальсифікації даних. - Зазначте наслідки необ'єктивного оцінювання. - Опишіть механізми запобігання порушенням. - Запропонуйте приклади профілактичних заходів у навчальному процесі.	6
5	Самостійне заняття: Професійна культура дослідника - Охарактеризуйте складові професійної культури дослідника. - Назвіть етичні норми, що формуються у науковій спільноті. - Зазначте роль критичного мислення у професійній культурі. - Опишіть значення самовдосконалення для дослідника. - Розкрийте вплив культури дослідника на якість науки.	5

6	Самостійне заняття: Запобігання плагіату – Переліchte основні способи коректного цитування. – Охарактеризуйте принцип роботи програм перевірки текстів. – Зазначте значення академічного письма для уникнення порушень. – Опишіть шляхи формування поваги до інтелектуальної власності. – Запропонуйте практичні методи боротьби з плагіатом.	5
7	Самостійне заняття: Етика психологічних та соціальних досліджень – Охарактеризуйте значення добровільності участі респондентів. – Назвіть способи забезпечення конфіденційності учасників. – Зазначте основні етичні ризики соціальних експериментів. – Опишіть методи уникнення маніпуляцій у дослідженнях. – Розкрийте приклади етичних дилем у психологічних дослідженнях.	5
8	Самостійне заняття: Критичне мислення та рефлексія – Охарактеризуйте сутність критичного мислення у науці. – Назвіть способи розвитку рефлексії у дослідника. – Зазначте інструменти для формування критичного мислення. – Опишіть приклади когнітивних помилок у дослідженнях. – Сформулюйте значення рефлексії для підвищення якості науки.	5
9	Самостійне заняття: Наукова комунікація та дискусія – Переліchte основні форми наукової комунікації. – Охарактеризуйте правила аргументації у дискусії. – Зазначте значення поваги до опонента. – Опишіть шляхи інтеграції у міжнародну наукову спільноту. – Запропонуйте приклади ефективних комунікативних стратегій.	5
10	Самостійне заняття: Практичні рекомендації з доброчесності – Переліchte правила оформлення робіт для уникнення порушень. – Охарактеризуйте організацію дослідницького процесу відповідно до принципів доброчесності. – Зазначте значення систематичної перевірки власних робіт. – Опишіть рекомендації щодо підвищення якості освітнього процесу. – Запропонуйте практичні кроки для формування культури доброчесності.	5
Всього		54

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Еннан Р.Є., Мазуренко С.В. *Академічна доброчесність: навчально-методичний посібник*. Одеса, 2022. [Національний університет "Одеська юридична академія"](#)
2. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX від 18.12.2025. fmi.chnu.edu.ua
3. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. nauka.gov.ua
4. *Академічна доброчесність як основа розвитку сучасної науки*. Дрогобич: Гельветика, 2019. [Одеський національний університет імені І.І. Мечникова](#)

5. Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity. Springer, 2020. [Springer](#)
6. Introduction to Research Ethics and Academic Integrity. Springer, 2025.
7. Co-creating Research Integrity Education Guidelines. *Science and Engineering Ethics*. Springer, 2024. [Springer](#)
8. Закон України «Про освіту».
9. Закон України «Про вищу освіту».
10. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Додаткові:

1. Публікації Державної служби якості освіти України про академічну доброчесність. [Державна служба якості освіти України](#)
2. Рекомендації МОН України щодо запобігання плагіату.
3. Підручники з дослідницької етики (зарубіжні видання, напр. Routledge, Elsevier).
4. Статті у журналах *Science and Engineering Ethics*, *Research Integrity and Peer Review*.
5. Праці українських дослідників з проблем академічної культури (І. Плотницька, О. Левченко).
6. Практичні посібники з академічного письма.
7. Методичні матеріали університетів України.
8. Міжнародні стандарти COPE (Committee on Publication Ethics).
9. Рекомендації UNESCO щодо академічної етики.
10. Праці з психології науки та освіти.

Інформаційні ресурси:

1. [Державна служба якості освіти України](#) [Державна служба якості освіти України](#)
2. [Верховна Рада України – Закон «Про академічну доброчесність» fmi.chnu.edu.ua](#)
3. [NAQA – Кодекс академічної доброчесності nauka.gov.ua](#)
4. [Springer – Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity Springer](#)
5. Міністерство освіти і науки України — [mon.gov.ua](#)
6. Верховна Рада України — [rada.gov.ua](#)
7. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти — [naqa.gov.ua](#)
8. Державна служба якості освіти України — [sqe.gov.ua](#)
9. UNESCO — [unesco.org](#)

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду,

відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді *диференційованого заліку*.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ **“ВІДМІННО”** отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ **“ДОБРЕ”** отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної

оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;

- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.